

Dierelêêd en Dierevreugd

'n Hortie geleeje was 'k is effe in 't Slierechs Meseum. Zôôas ie wel zal wete, bestaot dut gebouw uit twêê dêêle. 't Vroegere raedhuis en 't d'rbij getrokke onderkomme van 't ouwe Slierechse ketongerecht. Hier wier, in alweer lang vervloge jaere, recht gesproke. Ok dut zal bij de mêêstes wel bekend weze, mor weet jie ok dat host aalles van die uitgesproke vonnisse bewaord is gebleve? Daer kwam 'k achter toe 'k is 'n kijksie gong neme in 't Rijksarchief in D'n Haag. Aalles, van jaer tot jaer, zat opgeburrege in kertonne dôôze. 't Is aan te raeje om ok is in die papperasse te gaon neuze. Neem mor 'n bepaold jaer en de kans is grôôt dà je 'misdaeje' van êên vâ je voorouwers tegekومت ... Nou ja, misdaeje? Ik maarekte al gaauw dà je voor 't minste of geringste vroeger al een bekeuring aa je broek kreeg. Nege van de tien keer vollegde d'r een rechzaak. Of ie nou je de bure had uitgescholde, dronke over straet gelôôpe had, een voet op verbôôje terraain hà gezet, of 'n klap uitgedêeld had, je hà mor te verschijne voor de ketonrechter. Aalles wier, met 'n ganzeveer en inkt uit een flessie, opgeschreve op minstes twêê velle pepier. Aal blaorende kwam 'k 'r ok achter dat 't verbôôje was om mee te rije op 'n hondekar. Dat zette me wel aan 't denke...

Trekke mor...

Soms zie me nog wel is 'n oud fotoochie met 'n hond voor 'n kar. 't Wazze de loi die mè negoosie langs de deur gonge. Lappiesventers, klompeverkôôpers, olieboere en gao zôomor deur. 'n Waoge vol gelaoje en dà bêêsie mor zwoege voor de kar. D'n hêêlen dag lang om dan 's aeves aan de ketting te worre gelege, afgescheept met 'n bak voer en 'n schaoltjie waoter. Je mot 'r tò nie aan denke dà z'n baos mè z'n hêêle gewicht ok nog is op die kar gong zitte, hee. Toch beurde dat mor aals te veul. We praote nie voor niks over 'n hondeleve en aailijk wazze de trekhonde nog beter af as de waokhonde die d'n hêêlen dag aan de ketting lagge om indringers af te schrikke. Je zie wel is toestande in 't buiteland mè bere en aoep die in klaaine kooichies zitte opgeslote. Schande wordt 'r over gesproke, mor was 't vroeger hier zôovel beterder? Zellef hê'k in een land aan de Adriaotische Zêê nog ezels as lastdiere zien rondsjouwe. Een baareg takkebosse op d'r rug van heb ik me jou daer. Gelukkig is dat, deur de mederrene vervoersmiddele ok daer mêêstal verleeje tijd. Om eerlijk te weze, motte we netuurlijk nie aaltijd met de vinger wijze naer aandere. Wâ doch ie van die trekpaerde in de bosse? En wâ van de opvollegers van de trekhonde, zôôas 't paerd van de koleboer, dà van de groenteboer, de lappieskoning en gao zo mor deur. D'n hêêlen dag in weer en wind in touw. Nooit zà 'k vergete dà 'n Slierechse groenteboer met paerd en waoge bij ons op Bove-Haarefeld 'n paor mud aerepels brocht. 't Zel, wie weet, voor dien trouwe viervoeter wel 'n 'ekstraochie' gewist weze nae 'n dag lang sjouwe langs d'n dijk en over de Slierechse uibraaidinge ...

Zwempoes

De mêêste huisdiere van d'n dag van vandaeg hebben 't gelukkig hêel wat leuker. Ze worre mêêstal voor 't plezier gehouwe. Denk mor is aan de rij-, spring- en dressuurpaerde. Wat hebbe die nie voor op hullieze vroegere lotgenote! Honde worre mêêstal voor 't plezier gehouwe. Hond en baosie laete mekaar uit. En lol dà ze hebbe mè mekaar en met aandere 'hondemense'! 'k Ziet 't elleken dag aan as ze bij ons voor, in 't parrek, worre uitgelaete. De honde renne d'r lekker op los en de baosies wissele de leste nieuwchies uit. 'n Fêest voor mens en dier! Netuurlijk laete de diere wel is wat achter, mor 't is leuk om te zien dat 't baosie

naer 'n plestieke zaksie grijpt en de drolle in 'n afvaalbak waarept. Nie aaltijd weliswaer, want 'k ziet 'r ok die êest 'n bietjie schichtig om d'r heene kijke en dan gaauw met d'n hond aan de riem d'r van deur gaon. Wel 'n uitkomst hoor, die hondeuitrenplek. Allêenig aandere diere, zôas de katte, hebbe d'r wel an motte wenne dat 't voor hullie nou 'n plek is waer ze beter nie kanne komme. Een poes uit 'n naeburig straetjie, nogal avventuurlijk van aerd, mos 't host met d'n dôôd bekôôpe toe ze d'r aage in 't hondeparrek waogde. 'n Grôôte bouvier kreeg t'r in de gaote en vloog achter de poes aan. Op 't nippertie kon die ontkomme. Dut deur weliswaer perdoes in de omringende slôôt te springe. Bibberend ploeterde 't katjie deur 't ijskouwe waoter naer d'n overkant, naegeblaft deur de zwarte viervoeter. De poes had 'r lessie wel geleerd. In êene ruk spurtt die naer d'n dichtbijzijnden bôôm waer die, al rillende van de schrik en de kou, op 'n hôôge tak zat bij te komme. Z'n baosie het 'm met 'n ladder nae 'n hortie 'verlost'. End goed, aal goed, mor 't baosie hiew d'r wel 'n paor fikse schramme bove op z'n hôôd aan over ... Die bewuste poes hiet bij ons sund die tijd 'de zwempoes'!

Fijn poezeleve...

'k Ben wel aareg benieuwd hoe de mense over pakweg 100 jaer zalle reagere op verhaole over 't dierelêed en dierevreugd. 't Zal nie te vinge zijn in 't Rijksarchief, mor wel in ouwe krante die bewaord zijn gebleve. Dan mot ik bevôôbeld denke aan die leuk geschreve stuksies in 'De Stem' over diere. Wekelijks worre d'r katte aangerikkemendeerd. Onderlest nog êene Quinty, een mooi maaisie van zes lentes jong, een kroelerd, verschrikkelijk lief en gao zô mor deur... Zô mor op te haole bij de dierebeschaarming. 't Zal best goed komme mè Quintys. Een fijn poezeleventjie voor heur mè lekkere broksies en, wie weet, een poezesnoepie toe. En daernae in d'r waareme mandjie! Wel 'n verschil mè vroeger hee, toe de bêêsies 't zellef mor uit mosse zoeke of te ete kregre wat 'r van de pot overbleef en 's aeves buite de deur wiere gezet tot de vollegenden ochend...

Besjaon

P.s. Op de website van de Historische Vereniging Sliedrecht zijn 'n hôôp fotoochies van dat raaisie te zien. Heb u gêen computer? Dà 's gêen excuus, want dan kan u hêel oktober op woensdagmiddag in 't Onderhuys terecht om te komme kijke! 't Leste nieuws over de verêeniging is te vinge op www.historie-sliedrecht.nl